

give sin Tilslutning, som Maksimum, eller man tænker sig et Beløb som 10,000 Kr., vil det kunne komme til i adskillige Tilfælde at genere i meget betydelig Grad. Hvis for Eksempel en Mand køber en Jordlod til 900 Kr. pr. Td. Land og nøjes med at købe 5 Tdr. Land — det bliver altsaa 4,500 Kr. — skal han kunne opføre Bygninger og sætte Besætning ind for de øvrige 4,500 Kr., og det vil i sin Almindelighed kunne lykkes, og saa vil man altsaa sige, at det ikke kunde virke snærende for den paagældende. Men hvis Jorden, han skal købe, er paa 6 eller 6½ Td. Land, maaske op til 7 Tdr. Land, vil han paa Forhaand være afskaaret fra at kunne nyde Lovens Begunstigelse, og saadanne Tilfælde vil man overmaade mange Gange komme til at staa overfor under den kommende Udvikling. Jeg vil derfor sige Ministeren Tak, fordi han ogsaa paa dette Punkt har fulgt Indstillingen fra Fælleskommissionsmødet i Fredericia. Jeg tillægger netop denne Affattelse den største Betydning. Jeg anser den for at være i højeste Grad afgørende for, at man i de Egne, hvor Jordpriserne er høje, skal kunne oprette tilfredsstillende Husmandsbrug af en saadan Størrelse og Beskaffenhed, at de paagældende kan finde lønnende Beskæftigelse ved deres eget Arbejde paa deres egen Jord.

Det ærede Medlem fra Skern (Ovesen) fremsatte en Udtalelse angaaende Affattelsen af § 4 — den er for øvrigt i Overensstemmelse med den nugældende Lov — og drog uden videre den Slutning, at dem, som nu havde en Jordlod, der ikke var større end det Areal, der her er nævnt som det mindste for de Brug, som oprettes, nemlig 1 ha, maatte man være berettiget til at tage med ind under Loven og yde Statslaan til. Jeg er det ærede Medlem taknemmelig, fordi han fremsatte denne Udtalelse, idet jeg ønsker, at dette slaas fast under denne Forhandling. Naar jeg understreger hans Udtalelse paa dette Punkt, er det netop for yderligere at give den højtærede Minister Lejlighed til at give denne Opfattelse sin Tilslutning. Thi vi, som gennem en Aarrække har arbejdet med Administrationen af denne Lov og følt overordentlig stor Tilfredsstillelse med de Resultater, som mange Steder er fremkommet, har dog været ret vaklende, og ganske særlig har Ministeriet saavel som de forskellige Amtskommissioner været ret vaklende i Opfattelsen af, hvoreledes dette skulde forstaaes. Der har gennem de forløbne Aar gentagne Gange været sendt

Forespørgsel til Ministeriet om, hvorvidt en Mand, som sidder med 11—12 Skæpper Land eller lidt derover, maatte betragtes som jordløs Husmand i den Forstand, at han maatte nyde Gavn af Lovens Begunstigelser og faa Statslaan enten til Forøgelse af den lille Jordlod, han allerede havde, eller, naar han solgte den, til Oprettelse af et nyt Brug. De forskellige Kommissioner har forstaaet dette meget forskelligt. Det fremgaar ogsaa deraf, at medens man i nogle Amtsrads kredse har indsendt Forespørgsel, idet man har været i Tvivl om, hvorvidt den paagældende kunde betragtes som kvalificeret Ansøger eller ikke, har man i andre Amtsrads kredse uden videre taget den paagældende med. Dette kom ogsaa frem under Forhandlingerne paa Mødet i Fredericia. Men Usikkerheden overfor dette Forhold fremgaar yderligere deraf, at Ministeriet gentagne Gange har givet Afslag paa Kommissionernes Anmodning om at maatte medtage en Mand, der havde en Jordlod paa f. Eks. 1½ Td. Land eller der omkring. Jeg vil derfor ved at understrege disse Udtalelser af Ordføreren give den højtærede Minister Lejlighed til her at slaa Forholdet fast, saa at man fremtidig er paa det rene med, at alle dem, som har en Jordlod, hvis Størrelse ikke overstiger det, som er nævnt i § 4, har de forskellige Kommissioner i Fremtiden Ret til at medtage som kvalificerede Ansøgere.

Dernæst vil jeg gøre en Bemærkning til § 18, hvis 1ste Stykke lyder saaledes: „Paa Ejendommen skal vedligeholdes et almindeligt Jordbrug og til enhver Tid holdes den dertil fornødne Besætning og Inventarium samt de nødvendige Bygninger i ordentlig Stand.“ Det vil være af Interesse at faa fastslaaet Forstaaelsen af dette Forhold, idet adskillige af vore Husmænd og blandt andet ogsaa vore Statsmænd i Aarenes Løb har indset, at den almindelige Driftsform, som har været anvendt og endnu er den almindelige baade i større og mindre Landbrug, nemlig en Vekseldrift med Kornavl, Roefrugtavl o. s. v., ikke altid er den mest rentable for Smaabrugene. De har som Følge deraf kastet sig over Produktionen af andre Ting. Jeg kan her eksempelvis nævne, at adskillige er slaaet ind paa Frøavl: Græsfrøavl, Roefrøavl o. lign. i ret stor Udstrækning og har set deres store Fordel derved. Jeg kunde ogsaa nævne, at adskillige af dem har tilplantet en forholdsvis stor Del af Jordlodden med